

Marek 6, 30 – 43

Tento příběh je jedním z mála, které jsou zapsány ve všech čtyřech evangeliích. Je zajímavé, že tento příběh o „hostině v poušti“ navazuje na jinou hostinu – hostinu, kterou vystrojil Herodes. Herodes vystrojil hostinu, ale bál se postavit na Boží stranu a proto se chová jako Boží nepřítel. Oproti tomu Ježíš vyvádí svoje na poušť a tam se jim zjevuje jako ten, koho povolal Bůh, jako nový Mojžíš, který dává nasycení novému Izraeli.

Odpočinek

V 30 – 32

Učedníci se vrací ze své „misijní“ cesty, na kterou byli vysláni (Mk 6, 7 – 12) a která byla jak úspěšná, tak náročná. Mimochodem toto je jediné místo, kde Marek apoštoly nazývá „apoštolové“. Tím naznačuje, že byli „poslaní“ samotným Kristem – Pánem a že tedy měli jeho pověření a autoritu, že se nejednalo o jaké samozvance. Apoštolové se tedy vrací a povídají o tom, co činili a konali (6, 30). Vidíme zde, že jejich účinkování nebylo jen v tom, že učili, ale že něco dělali. L. Fazekaš toto komentuje, „že toto bylo ještě ve šťastné době, kdy čin měl úctu a kdy ho nenahrazovalo jalové učení.“ Jinými slovy – ona autorita plynula i z toho, co apoštolé činili. Mám za to, že tento princip platí i dnes. Autorita se nerodí z toho, že mluvím o Bohu, nebo že opakuji co jsem o Bohu někde četl, ale že jsem s Bohem a mám s ním i konkrétní zkušenosti. Je zde ale ještě jeden důležitý bod. Učedníci byli tak zaneprázdnění, že „neměli ani čas se najíst“ (vv. 31). PJ pobízí svoje učedníky, aby si odpočinuli. Jakoby se už v těchto dobách ukazovala moderní choroba, kterou je nedostatek času a snad i přepracovanost. V dnešní mluvě bychom možná řekli, že toho učedníci měli „plné zuby“. PJ reaguje zcela lidsky a „přízemně“. Odpočiňte si od toho, co děláte – v jejich případě od lidí. Běžte tam, kde se nebudete muset soustředit na práci a na sebe. Nedopusťte, aby se vám práce nebo služba stala bohem. Načerpejte nové síly. Mám za to, že v tomto existují dva extrémy – přepracovanost a naopak lenost, kdy nám čas teče mezi prsty.

K přepracovaným zde ale má PJ jasné poselství – odpočiňte maličko. Jinak pomyslná struna praskne a bude zle.

Slitování

V. 33 – 34

Jedna věc je potřeba odpočívat, druhá ale potom život. Ne vždy se věci daří jak si představujeme a jak bychom si přáli popř. jak by si přál náš kalendář. Přesně to je případ, který zde vidíme.

Když už to vypadá, že si učedníci a PJ odpočinou, zástupy si je najdou. Lidi nezajímalo, že jsou učedníci a JK unavení, šli do jisté míry bezohledně za svojí záchranou. Osobně mne inspiruje reakce PJ – bylo mu jich líto. Viděl lidi, kteří vlastně nevěděli kam a proč jsou. Byl to Ezechiél, který se stěžuje, že Izrael nemá dobré pastýře (Ez 34,5). Naproti tomu PJ o sobě tvrdí, že je dobrý pastýř (J 10). A přesně zde to potvrzuje. JK a učedníci měli veškerý nárok na to, aby jim lidi dali alespoň na chvíli pokoj. Měli nárok na trochu soukromí. A přesto se toho nakonec zřekli. Jako klíčovou zde vnímám motivaci. Tou nebyl pocit povinnosti, ale láska. Láska, která se v konečném důsledku obětuje, která jde za hranice povinnosti.

Před pár dny jsem se vrátil z Egeru, kdy byla veliká konference, na kterou byli pozváni jedni z nejlepších přednášejících z evangelikálního světa. Byli to lidé, kteří v současné době učí v Cambridge, v Oxfordu a dalších známých světových universitách. Mají za sebou desítky publikací, včetně knih, nebo dokonce i slovníků. Mnozí z nich nebyli jen teologové, ale lidé,

kteří patří ke špičkám ve vědě, v umění atd. Když jsem je poslouchal, ale i viděl to co napsali potom jsem si uvědomoval, že alespoň v teologii je svět někde zcela jinde než jsme my. Ale o to nejde – chci poukázat na jinou věc, která mne nakonec dostala mnohem více. Mám na mysli to, že tito všichni řečníci si platili plnou penzi včetně cesty – aby ušetřili peníze, které potom byli dány lidem z post-sovětských satelitů, aby si mohli dovolit takovouto konferenci. Další věc, která mne dostala ještě víc byla, že o tuto konferenci se starali Američané, kteří si ale též konferenci a cestu sami zaplatili. Upřímně řečeno moc si nedovedu představit, že dám zhruba dvě třetiny měsíčního platu plus dovolenou na to, abych jel někomu sloužit. Když už, tak bych očekával, že si nebudu muset platit alespoň cestu a ubytování. Tak jsem si říkal, jak někdy upustíme slova na úkor Američanů, ale to co jsem viděl, pro mne bylo silné svědectví. Když jsem zjišťoval důvody, potom byli zcela jednoduché – máme vás rádi a modlíme se za vás. Asi bychom jako Češi pronesli něco o tom, že to ti Američané určitě nemyslí upřímně (jak pronesl jeden kolega z Čech – příště tam beru manželku, bude to super levná dovolená). A možná v tom je malost některých z nás.

Ježíš byl pohnut soucitem, měl lidi rád a tak dokázal slevit ze svých nároků. Pokud nemáme rádi lidi, kterým sloužíme, potom se dříve či později zadřeme a propadneme pocitu sebelítosti. Proto je třeba prosit o lásku k těm, ke kterým jdeme. Ježíšův soucit se nejdříve projevuje tím, že lidi učí. Nevíme co je učil, nicméně asi ne, jak si připravit jídlo v poušti. Učil je věcem Božího království. Dával lidem světlo svého slova. Zvěstoval jim evangelium. Protože to je nakonec to nejdůležitější a klíčové, co jako církev můžeme a dokonce máme přinést. Zde je potřeba položit otázku, zda někdy naše mlčení o Božích věcech není známka určité lhostejnosti vůči lidem, kolem nás, kteří neslyšeli evangelium.

Nástroje

V 35 – 38

Učedníci se chápou iniciativy, postupně jim dochází trpělivost a podobně jako Marta jsou jakoby nespokojení s tím, že lidé jen poslouchají a že Ježíš jen vypráví. Jenže PKJ zástupům nekázal proto, že by byl nezodpovědný, že by neznal lidské potřeby ale právě proto, že byl zodpovědný, protože nakonec nejhlubší potřeba lidí není v nedostatku, jakkoli materiální nedostatek je problém, ale v nedostatku světla. Toto si uvědomuji zvláště při výchově dětí, kdy jedna věc je děti materiálně zabezpečit, druhá potom jim něco předat. Učedníci používají zdravý selský rozum – rozpust' zástupy, ať si jdou něco koupit.

Jenže zde se projevuje to, že JK naplní veškerou potřebu. Zároveň dává učedníkům i nám lekci – vy jim dejte najíst. Učedníci se lekají – 200 denárů byla mzda za 200 dní. Spočítal jsem to, a za předpokladu, že někdo bere 20 000 čistého, se 200 denárů rovnalo sumě zhruba 131000 Kč. Tedy nasytit zástup by je vyšlo draho. Zřejmě to bylo vše, co měli v pokladně, jenže asi i tak by to nestačilo. V otázce učedníků je navíc echo ze 4M 11.13 – kdy se ptá Mojžíš – kde vezmu maso, jak je nasytím???? Jenže PJ to bere z jiného konce. Nechce totiž propustit zástup. PJ dává rozkaz: „Dejte mi k dispozici všechno, co máte – teď hned“.

V předešlém textu jsme četli, že se chudáci učedníci ani nestačili najíst. Když už se najíst chtěli, dohonil je zástup. Zřejmě tedy Ježíšova slova resp. jeho výzva znamenala – dejte k dispozici svoje zásoby. Dovedu si představit, že učedníci z toho moc radost neměli. Za prvé přišli o to co měli a za druhé těch zásob nebylo moc. *Jenže v Božích věcech nezáleží na velikosti vašich zásob, ale zda to co máte, dáte k dispozici.* Ježíš jako Bůh zde netvoří z ničeho, ale z toho, co mu dáme. Na tomto místě se ukazuje princip růstu Božího království skrze nás a v nás. *Bůh požehná jenom a pouze tomu, co mu vydáme.* Jenže v tomto oddíle je smyslem požehnání ne mít se lépe, ale nasytit druhé. Tedy když jsem mluvil o Egeru, tak ti, kdo se k nám takto velkoryse chovali to dělali nejen z lásky, ale i proto, že jim Bůh požehnal materiálně a oni si toto požehnání nechtěli nechat jen pro sebe.

Zde je potřeba si položit otázku – co z toho, co ti bylo dáno mají druzí, jak to co máš, umíš, znáš, prospívá růstu Božího království?

Nasycení

V. 39 – 44

V tomto textu vidíme formuli z poslední večeře – tedy z VP. Zároveň PJ a učedníci slouží, resp. obsluhují zástupy. Na rozdíl od VP, ale zde jde o skutečné nasycení. Zakladatel Armády spásy řekl, že „kdo má porozumět evangelium, musí mít nohy v teple a jídlo v žaludku.“ Tedy evangelium musí jít ruku v ruce s akcí. Nasycení popsanému zde, předcházelo syčení Božím slovem. Ježíš nepodlehł pokušení ucpat lidem pusy chlebem, dělat to co by bývali lidé chtěli, takto si získávat popularitu. Chléb jim dal až později. „Církev, která se stará jen o chléb nebo která se o něj vůbec nestará, nepochopila svoje poslání.“ Tedy církev zde není proto, aby zabezpečovala jakýsi kulturní či humanitní program, aby suplovala výchovu dětí na druhou stranu evangelium musí být kázáno v kontextu a je na nás, abychom hledali jaký onen kontext má být.

Závěr

Ježíš zde vystupuje jako dobrý pastýř, který se stará o svůj lid, který dává odpočinek. Hostina, kterou vystrojuje, je jiná než o pár veršů dříve, než ta, kterou vystrojil Herodes. Jenže je to hostina pro potřebné. Pro ty, kteří jsou nouzi. Je to hostina pro nemocné, protože právě za nimi Ježíš přišel. A tak někdy můžeme pošilhávat po jiných hostinách, nebo spíše oblastech, lidech, věcech, kteří nebo které nás nasytí jakoby lépe a rychleji. Jenže PJ přišel, jako pastýř, aby nám dal život a dal nám ho v plnosti. Přál bych si, abychom tuto hojnost mohli prožívat.